

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 14099
Tarih: 31.08.2021

- 49961

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 31.08.2021

Kemal BÜLBÜL

Antalya Milletvekili

27.08.2021 tarihinde <http://ntv.com.tr>'nin haber sitesinde nesli tehlike altındaki Caretta Carettaların Akdeniz'deki en büyük yaşam alanlarından Antalya Belek'te, yumurtadan çıkan 60 yavru deniz kaplumbağasının, bir otelin kumsala koyduğu ahşap yürüme bandının altında sıkışarak öldüğüne dair habere yer verilmişti. Caretta caretta türü deniz kaplumbağalarının, dünyada en çok Akdeniz kıyılarında, Akdeniz'de ise Türkiye kıyılarında yuvalama yaptığı bilinmektedir. Türkiye'de yıllık 2 bini aşkın yuvanın olduğu Antalya'daki Belek sahili olarak adlandırılan Kundu- Denizyaka arasındaki 30 kilometrelik sahil kesiminin önemli bir bölümünde ise oteller nedeniyle yoğun sahil faaliyeti bulunmaktadır.

Belek sahilinde Caretta yuvalarıyla ilgili çalışma yapan Ekolojik Araştırmalar Derneği EKAD üyeleri, 26.08.2021'de turistik bir tesisin yuvalama alanlarının üzerine ahşap yürüme bandı koyduğunu, bandı kaldıran görevlilerin, yuvadan çıkan fakat yürüme bandı altında sıkışıp ölen yavru kaplumbağalarla karşılaştığını, yuva üzerine konulan yürüme bandının 60 yavru kaplumbağanın ölümüne neden olduğu tespit etmiştir.

EKAD Başkanı ve Hacettepe Üniversitesi Öğretim Görevlisi Dr. Ali Fuat Canbolat, caretta caretta yuvalama döneminde yaşadıkları ile ilgili olarak şunları söylemektedir:

“Yuvalama kumsallarında vatandaşların ve işletmelerin uyması gereken kurallara riayet etmedikleri anlaşılmaktadır. Eski adıyla Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 2009/10 sayılı Deniz Kaplumbağaları'nın Korunması Genelgesi'nde yer alan 'denizden itibaren ilk 65 metrenin

yuvalama bandı olarak ayrılması ve bu alanda kumsal kullanımının gerçekleştirilmemesine' ilişkin maddesinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ve acı bir şekilde görüyoruz. Yuvalama kumsallarında yer alan işletmelerin yuvalama sezonu olan mayıs-ekim ayları arasında kumsal çalışmalarını yapmaması oldukça önemli. Kumsallardaki sorunlar bunlarla da sınırlı kalmamaktadır. Kaplumbağalar sadece doğal tehlikelerle değil, yapay ışık kullanımından, denizel- karasal kirliliğe, kontrolsüz atılan balıkçı ağlarına kadar birçok insan kaynaklı sorunla da mücadele ediyor. Ve bütün bunlar 110 milyon yıldır yaşamını sürdüren kaplumbağaların neslini tehlikeye sokan faktörlerin başında geliyor."

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız Caretta Carettaların Akdeniz'deki en büyük yaşam alanlarından Antalya Belek'te, yumurtadan çıkan 60 yavru deniz kaplumbağasının, bir otelin kumsala koyduğu ahşap yürüme bandının altında sıkışarak öldüğüne dair süreçten haberdar mıdır? Eğer haberdar ise bu konunun sorumluların cezalandırılması ile ilgili herhangi bir soruşturma başlatmış mıdır?
- 2- Türkiye'de yıllık 2 bini aşkın yuvanın olduğu Antalya'daki Belek sahili olarak adlandırılan Kundu- Denizyaka arasındaki 30 kilometrelik sahil kesiminin önemli bir bölümünde ise oteller nedeniyle yoğun sahil faaliyeti bulunmaktadır. Carettaların yaşam alanlarının yeniden düzenlenmesi ile ilgili Bakanlığınız herhangi bir çalışma yapmakta mıdır?
- 3- Kıyıdaki turistik tesislerin eski adıyla Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 2009/10 sayılı Deniz Kaplumbağaları'nın Korunması Genelgesi'nde yer alan 'denizden itibaren ilk 65 metrenin yuvalama bandı olarak ayrılması ve bu alanda kumsal kullanımının gerçekleştirilmemesine' ilişkin maddesine uyumu ile ilgili Bakanlığınız ne tür bir faaliyet yürütmektedir?
- 4- Bakanlığınız yuvalama kumsallarında yer alan işletmelerin yuvalama sezonu olan mayıs-ekim ayları arasında kumsal çalışmalarını yapmaması ile ilgili herhangi bir faaliyet yürütmekte midir?
- 5- 110 milyon yıldır yaşamını sürdüren kaplumbağaların neslini tehlikeye sokan yapay ışık kullanımından, denizel- karasal kirliliğe, kontrolsüz atılan balıkçı ağlarına kadar birçok insan kaynaklı sorunun çözülmesi için Bakanlığınız ne tür somut projeler gerçekleştirmektedir?